

## Nachtvlinders op de Middel Akker

In de glossy van 2021, over Duinweg 68 (nu Middel Akker), stond een stuk over nachtvinders. Onze vlinderman Paul Kreijger schreef toen dat hij in de loop der jaren al 324 verschillende soorten nachtvinders had waargenomen aan de Duinweg. Na 2021 ging Paul gewoon (enthousiast) door met waarnemen.

In juni ging het hard. Op 12 juni kwam de teller op 340 te staan, op 24 juni op 345, op 7 juli op 347, 12 juli de mijlpaal van 350 soorten, en op 18 juli bij het schrijven van dit stukje op 352!! We zijn benieuwd waar dit eindigt.

Hieronder vind je de berichten van Paul, met veel prachtige foto's. Op de [fotogalerij](#) vind je de nachtvinders onder de noemer 'insecten'.

---

### Hieronder de emails van Paul over de Middel Akker:

---

#### Update 3 september 2023

Paul kreeg een foto van Hans Marti, van de windepilstaart rups. Deze was Hans woensdag tegengekomen met de werkzaamheden bij de ingang van de Middelakker. Weer een nieuwe soort op de Middel Akker, nummer 355. De windepilstaart is een trekvlinder uit Zuid-Europa, die Nederland jaarlijks in wisselende aantallen aandoet.

De vlinders zijn spectaculair, doordat ze met hun 10 cm lange tong in de avond en nacht voor bloemen met diepe kelken, zoals kamperfoelie en welriekende siertabak, zweven (hiernaast siertabak bij Paul in de tuin).



Ze kunnen hier de winter niet overleven en arriveren hier vanaf ongeveer mei. Ze planten zich hier voort, rupsen op akkerwinde en haagwinde en zijn zeer groot als ze volgroeit zijn.

De rupsen zijn variabel van kleur, van donkerbruin tot groen en ook bonte tekeningen komen voor.



Verder vond Paul nog twee rupsen van het vlasbekuiltje, ook een nieuwe soort, dus nummer 356!

Dit is een zeldzame soort en natuurlijk prachtig dat hij het nieuwe terrein, rechts van de poort, al heeft weten te waarderen.

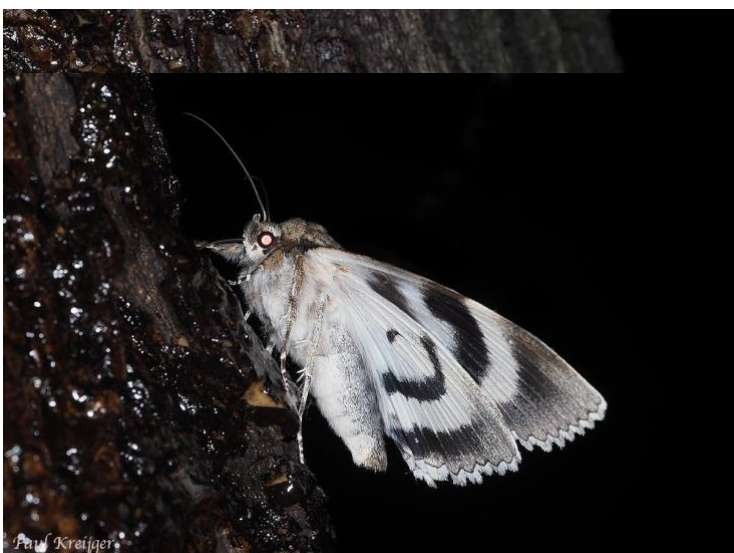
Het vlasbekuiltje komt niet of nauwelijks op licht, vlinders bezoeken wel bloemen, maar de rupsen zijn wel een goede indicatie op de aanwezigheid van deze soort. Had deze soort nog nooit zelf gezien, derhalve heb ik geen foto van de vlinder, maar sinds nu dus wel van de rups!



### Update 22 augustus

De nacht van 19 op 20 augustus 23 had een aangename temperatuur en weinig wind. Het leek me een nacht met de juiste weerelementen voor nachtvlinders te worden. Het licht werd goed bezocht maar er leken me geen nieuwe soorten tussen te zitten.

Maar bij het uitwerken van de gegevens, bleek dit een misverstand. *Cosmorhoe ocellata*, blauwbandspanner, is wel degelijk een nieuw soort op de Middelakker. Daar ik hem wel al in mijn eigen tuin had waargenomen, veronderstelde ik, dat hij niet nieuw was voor hier. Hij verscheen om 00.57 uur op het laken en is officieel soort 354, we zaten op 352.



Wat deze nacht zo heel bijzonder maakte is de zeldzame waarneming op de stroop/smeer. Bij mijn derde smeer controle ronde trof ik om 00.17 uur het zeer fraaie en zeldzame blauw weeskind, *Catocala fraxini* aan, officieel soort 353 dus. Het is een zeer grote spinneruil, met een groter formaat dan het rood weeskind. Het blauw weeskind is van oorsprong een trekvlinder en was uiterst zeldzaam in Nederland. Nu heeft hij een vaste populatie in de kuststreken, bijvoorbeeld in Bergen. Misschien iets

minder zeldzaam als vroeger, maar vooralsnog een topper. Van een waarneming en wat ook bijzonder is, het is een heel gaaf exemplaar, aannemelijk lijkt het dat hij in de buurt ergens uit de pop gekropen is. In ieder geval geen honderden kilometers heeft gevlogen, om hier van de stroop te drinken. Zijn onderkant mag ook gezien worden, witachtige grondkleur. De rupsen van het blauw weeskind heeft de voorkeur voor populieren soorten.

De echte weeskinderen, zijn van het geslacht *Catocala* en hebben er daar nu op de Middellakker drie soorten van.

Het rood weeskind, het karmozijnrood weeskind en nu ook het blauw weeskind.

Het zwart weeskind en het wit weeskind komen hier ook voor, maar zijn geen echte weeskinderen van het geslacht *Catocala*.

Dit zien we ook bij vogels, zoals de heggenmus en grasmus, die ook geen echte mussen zijn.

Verder viel het op dat de buxusmot weer is toegenomen, deze nacht ongeveer 40 op het laken gehad.

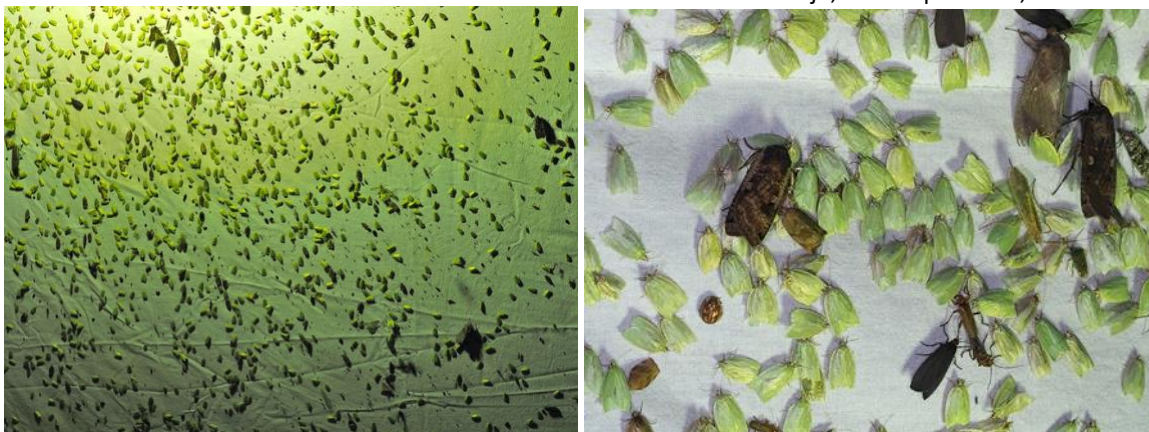
De aantallen van de eikenprocessierups is laag, 6 mannetjes op het laken gehad, deze nacht.



Buxusmot donkere vorm, samen met gewone coronamot, strooiselmot en een stippelmot, alle micro-vlinders  
De onderste vlinder, op deze foto, met dat donkere bandje op zijn vleugels is het zandhalmuiltje, is een uil, een macro-nachtvlinder.

Buxusmot samen met de appeltak, is een spanner, macro- nachtvlinder

Buxusmot samen met het rozenblaadje, is een spinneruil, macro- nachtvlinder



*Doek met heel veel eikenbladrollers.*

Het aantal soorten staat nu dus met deze nieuwe waarnemingen op 354 soorten.

Waaronder hele waardevolle soorten als blauw weeskind, wit weeskind, gele uil en gevlamde uil, als mede bruine essenuil en lichtgrijze uil.

**Update 16 juli**

De soortenlijst is in de nacht van 14 op 15 juli van 350 naar 352 soorten gegaan.



De eerste nieuweling is de spitsvleugelgrasuil, deze waarneming was op de smeer.

Hij staat op algemeen, maar dan vooral in het westen en noorden van het land.

Komt wel verspreid over het land voor, maar dus nu ook de eerste hier.



De tweede is de wegedoornspanner op het laken met behulp van licht.

Deze is vrij zeldzaam vooral in de duinen, Noord- en Zuid-Holland, alsmede in Zuid-Limburg.

Maar hier is hij zeker niet gewoon, het kaartje van de vlinderstichting laat in onze regio een lege plek zien.

Dus deze waarneming is zeker de moeite waard!

### **Update 12 juli**

Het heuglijke nieuws is dat ik op 8 juli bijna de hele nacht door gestaan heb met lamp en laken. Het was een warme nacht met lekker veel bezoek en heb alles uitgewerkt en jawel 350 soorten op de tellen Middelakker.



Van de drie nieuwe soorten (de teller stond immers op 347 soorten) was de Grote groenuil er eentje van.



Maar dit is nog niet alles, ook arriveerde die nacht de zeldzame mooie grote lederboktor!!

Deze schijnt echt niet zomaar overal te zitten, kortom een zeldzaamheid. Niet gering.

Toeval of niet ik vind het echt wel heel bijzonder gaan worden. Nog ff en ik ga het nog leuk

vinden. 🤪

Het groeiende aantal nachtvindersoorten en ook de tweede waarneming van de kleine ijsvogelvlinder in ons gebiedje, voelt natuurlijk goed.

Al met al ben zeer benieuwd wat er allemaal nog meer op ons pad tevoorschijn komt.

### **Update 6 juli**

De nachtvlinder soortenteller staat momenteel op 347 soorten.

Dit gaat gestaag door, ben zeer benieuwd, op naar de 350.

Ook de kleine ijsvogelvlinder was er vanmiddag tijdens de telling, ook leuk natuurlijk.

Andere waargenomen nachtvinders waren:



Oranje iepentak vlinder



Wilgentandvlinder



Satijnvlinder

Van de laatste drie soorten waren de satijnvlinder en de wilgentandvlinder nieuw op de Middelakker.

De oranje iepentakvlinder had ik daar al eerder gezien, maar dit exemplaar was uitzonderlijk mooi.

### **Update 24 juni**

Toeval of niet, maar de ontwikkelingen gaan snel.

Had dit echt niet verwacht, maar weer vijf nieuwe soorten erbij.

De teller staat nu op 345 soorten, nog even dus en de 350 lijkt haalbaar.



De prachtige vliervlinder is een van de nieuwe; niet zeldzaam, maar wel mooi.



De gele uil, geen nieuwe soort, waren er afgelopen maandag twee van en heeft de status zeldzaam, was een mooi gaaf exemplaar.



De oranje iepentakvlinder, niet nieuw maar dit was wel een heel fraai exemplaar.



Ook het witte weeskind was weer van de partij, een nieuwe of hetzelfde exemplaar als een week terug?

Kortom ben heel benieuwd naar de toekomst.

### Update vlinderstand 12 juni 2023

De dagvlinderstand staat al jaren op een totaal van 33 soorten. Maar het aantal soorten nachtvinders groeit nog steeds.

12 Juni beloofde weer een warme nacht te worden. Dus met lamp, laken en stroop de Middel-Akker bezocht.

De resultaten waren boven verwachting. Het is lang geleden dat ik zoveel vlinders op het laken gehad heb. Het laken zag werkelijk groen van de groene eikenbladroller (*Tortrix viridana*), werkelijk honderden. Ik zag langs het kanaal dat de eiken op sommige plaatsen behoorlijk kaal waren gevreten. Zag ook veel rupsen van de najaarsspinner (*Agriopsis aurantiaria*), maar het kan haast niet anders dan dat de groene eikenbladroller hier ook debet aan is geweest.

Verder was het heel opmerkelijk dat er deze nacht maar liefst negen nieuwe soorten zijn bijgekomen. Het aantal soorten nachtvinders stond op 331 soorten en sinds 12 juni dus op 340 soorten.



Het grootste spektakel was het witte weeskind. Deze soort is zeer zeldzaam en ik was deze nog nooit in Nederland tegengekomen.

Maar ook de satijnvlinder verbaasde mij; ik was deze al heel veel jaren niet meer tegengekomen.



Andere leuke nieuwkomers zijn het kleine avondrood en de wilgentandvlinder. Het Groot avondrood was er die nacht ook. Deze is niet nieuw, maar wel leuk beide heel mooie soorten bij elkaar te zien.

Links het Klein avondrood en Groot avondrood naast elkaar





Ook de buxusmot was present. Dit is feitelijk een micro vlinder. Op de foto zie je hem naast de donkere marmeruil, een macrovlinder is. Toch is de buxusmot vele malen groter dan de donkere marmeruil. Zo blijkt hier ook maar weer dat de scheiding micro- en macro-nachtvlinders een kunstmatige is.

De Middel Akker is mooi uitgebreid met nog meer kansen, om de biodiversiteit te verhogen, dus ben erg benieuwd hoe het aantal soorten nachtvlinders hierop reageert en hopelijk geldt dit ook voor het aantal soorten dagvlinders in de toekomst.

De nacht van 12 juni geeft zeer veel hoop op een mooie toekomst.